

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р арх. Асен Методиев Писарски, УАСГ, София,

за дисертационен труд за присъждане на

образователната и научна степен “Доктор”

на арх. **Станимир Владимиров Величков**

Професионално направление

5.7. “Архитектура, строителство и геодезия”,

Докторска програма

„ Териториално и ландшафтно устройство и градоустройство“.

Тема: **„Реконструкция и модернизация на велоалеи и веломаршрути в градска среда“**

Становището е разработено въз основа на заповед №19 от 13.01.2023 г. на Ректора на ВСУ “Черноризец Храбър”, гр. Варна, съгласно която съм назначен за член на Научното жури по процедурата за защита на дисертационен труд с автор арх. Станимир Владимиров Величков.

Представеният от арх. Станимир Величков дисертационен труд съдържа 190 стр. (в това число 78 фигури и 5 таблици) и се състои от увод, изложение в три глави, заключение, библиография и приложения. Дисертационното изследване се базира на широк обхват от български и чуждестранни литературни източници. В използваната литература са посочени 46 български (в това число 10 бр. планове за интегрирано развитие на общини), 38 чуждоезични и 31 Интернет източници,

Дисертантът има 2 самостоятелни публикации по темата на дисертацията и 3 публикации в съавторство.

Темата на изследването е изключително **актуална** в условията на непрестанно нарастващите комуникационно – транспортни проблеми на големите градове - чести задръствания, с много отрицателни икономически, социални, здравословни и екологични последици, нарушаващи комплексната градска среда.

Дисертационният труд е фокусиран върху строително-техническите аспекти и нормативното устройство в областта на проектиране и изграждане на велоалеи и веломаршрути в градска среда. Основната теза е доказване на ролята на реконструираната и модернизирана велоалейна мрежа в градската среда, придаваща нови качества при интеграцията ѝ в нея, обогатявайки я с нови функции. Авторът логично разгръща своето изследване за постигане на свързаните с тезата цели и задачи.

Първа глава е посветена на исторически преглед на използването на велосипеда в България, зараждането и развитието на велоалеите и велодвижението в градска среда. Сравнението с чуждестранния опит е важна база на по-нататъшното развитие на изследването с оглед съставяне на правдива преценка на ситуацията в България и възможните направления на развитие.

Втора глава е посветена на анализ на велоалеите и веломаршрутите в градска среда. Изяснява се тяхната същност и значение в градския организъм. Направено е систематизиране на видовете велоалеи и веломаршрути и са дефинирани терминологични и типологични характеристики. Изведени са пет основни принципа при проектирането на велоалеи. Разглеждат се видовете веломаршрути, формирането на веломрежи и връзки между тях и с други видове транспорт.

Трета глава е посветена на участието на веломаршрути, алеи и мрежи в интегрирана система на градския транспорт. Изграждането, реконструкцията и модернизацията на велоалеи и веломаршрути в съвременната градска среда е част от създаването и поддържането на системата на интегриран градски транспорт.

Съдържанието на тази глава е насочено към конкретното проектиране на велоалеи и веломаршрути. Препоръчват се важни методи на изпълнение на техните елементи и дизайн при създаване на нови или реконструкция на съществуващи маршрути. Авторът дава конкретни препоръки за изпълнението на различни елементи, в които се отчита както функционалния, така и архитектурно-естетическия аспект.

На базата на изследването са направени редица изводи и препоръки, като част от тях имат характера на **приноси**, представляващи обогатяване на съществуващи знания и приложение на научни постижения в практиката.

Отчетен е големият потенциал за развитие на велоалеите в България, който може да бъде реализиран чрез промяна на нормативната база и установяване на съществуващите критерии за добри практики.

Важен **научно-приложен** резултат от изследването с **приносен характер** са конкретните предложения за промяна на действащата в България нормативна база, с цел подобряване на процеса на проучване, проектиране, внедряване и реализация на велоалеи и веломаршрути в градска среда. Така например, по отношение на Закона за движение по пътищата се предлага изменение и допълнение с конкретни определения и термини. Категорично становище на автора е, че заложените в Закона за транспорта изисквания и правила за движение на велосипедисти трябва да бъдат сериозно допълнени и актуализирани.

Проведено е систематизиране на видовете велоалеи и веломаршрути с дефинирани терминологични и типологични характеристики. Като резултат е направена **класификация** на видовете велоалеи и веломрежи/веломаршрути.

На базата на обобщения опит на водещите европейски държави в проектирането и реконструкцията на велоалеи и веломаршрути в съвременната градска среда е предложена приложима в българските условия стратегия при проектирането на велоалеи и веломаршрути. Изведени са основни принципи при проектирането на велоалеи и веломрежи в интегрирана транспортна система.

С характер на **приложни приноси** са разработените основни технически параметри за проектиране на велоалеи и веломрежи като част от интегрирания градски транспорт, подкрепени с примерни решения за дизайна и елементите на велоструктурата.

Трудът може да се **прилага** за учебни цели, при обучението на студенти по архитектура и ландшафт, пътна и инженерна инфраструктура, продукти и дизайн

за архитектурна среда, на строители и производители на градски дизайн и инженерна инфраструктура, може да служи за допълнителна квалификация на всички участници в строителния процес – инвеститори, проектанти, изпълнители, контролни органи и др.

С оглед широкият обхват на потенциални ползватели и заявената цел на арх. Величков да инициира публична дискусия по разглежданата тема, считам за подходящо да бъде публикуван след необходимата адаптация от автора.

Дисертационният труд покрива изискванията за присъждане на образователната и научна степен “Доктор”. **Авторефератът** представя коректно научното изследване и отговаря на нормативните изисквания. В него адекватно са изложени съдържанието, основните постановки, постигнатите резултати и приноси на дисертационния труд.

Заключение

Дисертационният труд „Реконструкция и модернизация на велоалеи и веломаршрути в градска среда“ отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилника за неговото приложение и нормативните документи на ВСУ “Черноризец Храбър” в тази област.

Предвид гореизложеното, предлагам на почитаемото Научно жури да присъди на неговия автор арх. Станимир Владимиров Величков образователната и научна степен “Доктор” в професионално направление 5.7. “Архитектура, строителство и геодезия”, докторска програма „Териториално и ландшафтно устройство и градоустройство”.

26 февруари 2023г.

Изготвил становището:

проф. д-р арх. Асен Писарски